

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) D. H., b) J. M.**, oba zastoupení Mgr. Jaroslavem Jurášem, advokátem se sídlem Lešetín IV/777, Zlín, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, **za účasti:** I) Ing. R. M., zastoupený JUDr. Michalem Ptáčkem, advokátem se sídlem Voršilská 10, Praha 1, II) MUDr. M. M., v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení I) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2020, č. j. 62 A 137/2018 – 161, o návrhu osoby zúčastněné na řízení I) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2018, č. j. KUZL 44993/2018, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Zlína, Odbor stavebních a dopravních řízení (dále jen „stavební úřad“) ze dne 12. 3. 2018, č. j. MMZL 028563/2018; tímto rozhodnutím stavební úřad dodatečně povolil podle § 129 odst. 2 a 3 ve spojení s § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“), osobám zúčastněným na řízení – stavebníkům stavbu opěrné zídky a provedení terénních úprav na pozemcích parc. č. st. X a parc. č. X v k. ú. P.

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 30. 9. 2020 kasační stížnost žalovaného, a dne 6. 10. 2020 kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení I) [dále jen „stěžovatel“], směřující proti rozsudku krajského soudu. Současně s podáním kasační stížnosti stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil stěžovatel tím, že v tuto chvíli nelze předjímat, kdy a jak Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodne. Pokud by žalovaný, kterému byla věc krajským soudem vrácena k dalšímu řízení, v mezidobí do rozhodnutí o kasační stížnosti znovu rozhodl, mohlo by se rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti stát pouhým akademickým cvičením bez reálného dopadu do právní sféry účastníků řízení, zejména stěžovatele. Navíc, dle stěžovatele nelze vyloučit, že při vázanosti právním názorem krajského soudu by správní orgány mohly zamítnout žádost osob zúčastněných na řízení o dodatečné povolení stavby jejich opěrné zdi, a osoby zúčastněné na řízení by ji musely odstranit, čímž by jim vznikla újma. Naopak na straně žalobců ani žalovaného nemůže přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vést ke vzniku jakékoliv újmy, neboť opěrná zeď, o jejíž dodatečné povolení vedly správní orgány řízení před podáním správní žaloby, již fakticky existuje. Jinými slovy, nejde o případ, kdy by na podkladě zrušeného rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 12. 7. 2018,

č. j. KUZL 44993/2018, osoby zúčastněné na řízení teprve realizovaly stavbu opěrné zdi. Podle stěžovatele není přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem.

[3] Žalobci s přiznáním odkladného účinku vyjádřili nesouhlas, neboť nejsou splněny zákonné podmínky. Poukázali na to, že rozhodnutí žalovaného soud zrušil a vrátil k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný teprve řešit vady, které mu byly soudem vytknuty. Již z toho logicky vyplývá, že napadený rozsudek sám o sobě ještě neznamená zásadní a případně nevratný zásah do práv stěžovatele. Žalobci naopak poukazují na to, že vážnou újmu naopak představuje stavba opěrné zdi a terénní úpravy pro ně samotné; jak již prokázali v žalobě i v průběhu správního řízení, stavební činnost stěžovatele narušila nad míru přiměřenou poměrům zavedený a legitimně očekávaný rozsah soukromí žalobců, navíc se část opěrné zdi nachází na pozemku ve vlastnictví žalobců.

[4] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[8] Stěžovatel v návrhu zejména zdůrazňuje potřebu odkladného účinku pro efektivní ochranu svých práv, přičemž především však de facto polemizuje s možným výsledkem rozhodnutí správních orgánů, které jsou vázány zrušujícím rozsudkem krajského soudu a mohly by zamítnout dodatečné povolení stavby opěrné zdi; tato by musela být odstraněna, čímž by stěžovateli a druhé osobě zúčastněné na řízení vznikla újma.

[9] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v posuzované věci krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného s ohledem na konstatovanou vadu řízení a nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný ani stavební úřad se nezabývali splněním podmínky předložení dokladu o právu stavebníků podle § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, což je podmínka, kterou jsou povinni zabývat se *ex officio*; jejich rozhodnutí tak neměla oporu ve správním spisu. Obdobně krajský soud označil rozhodnutí žalovaného za rozporné se správním spisem, neboť nezohlednilo fotografickou dokumentaci původního stavu pozemků založenou ve správním spisu a tuto neporovnávalo s výsledkem stavební činnosti stavebníků. V důsledku právě této vady pak žalovaný nesprávně posoudil námitku žalobců týkající se imise pohledem, což bylo jádro sporu v posuzované věci. Tvzení stěžovatele o možné újmě vzniklé nařízením odstranění zdi jsou pouze hypotetické, neboť o této otázce nebylo krajským soudem rozhodováno.

[10] Nejvyšší správní soud dodává, že otázka správnosti závazného právního názoru krajského soudu není kritériem pro přiznání odkladného účinku a bude předmětem až meritorního posouzení. Nejvyšší správní soud vychází ve své konstantní judikatuře z toho, že přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocnými rozhodnutími krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví.

[11] Návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný, neboť neprokázal splnění již podmínky nepoměrně větší újmy, než jaká by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být naplněny současně, a proto se Nejvyšší správní soud při neshledání naplnění jedné z nich již nezabýval posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku zamítl (§ 73 odst. 2 *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[12] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu